

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

**ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΜΕΝΗ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 24
Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΠΟ ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΕΡΓΑ
ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 2018 [Ν.127(Ι)/2018]**

**ΕΡΓΟ «Χορήγηση άδειας προνομίου λατομείου ιδιοκτησία της εταιρείας "Δ.Μ.
ΚΚΑΦΑΣ ΛΤΔ" στην κοινότητα Παλαιομέτοχο της επαρχίας Λευκωσίας με αρ.φακ.
ΛΕΥ/1677/2019 »**

1. Εισαγωγή

Οι πληροφορίες για το Έργο υποβλήθηκαν στην Περιβαλλοντική Αρχή με σχετική επιστολή από το Επαρχιακό Γραφείο Λευκωσίας Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως (Αρ. Φακ. ΛΕΥ/1677/2019 και ημερομηνία 28.02.2020) για αξιολόγηση.

Με βάση τις απόψεις των τμημάτων, την επιτόπια επίσκεψη και τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν με βάση το άρθρο 23 ετοιμάστηκε η παρούσα Αιτιολογημένη Διαπίστωση της Περιβαλλοντικής Αρχής.

Απόψεις ζητήθηκαν από το Υπουργείο Άμυνας, το Τμήμα Γεωργίας και το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων.

2. Περιγραφή και χωροθέτηση του Έργου εκ μέρους του αιτητή

Η εν λόγω αίτηση αφορά χορήγηση άδειας προνομίου λατομείου στα διοικητικά όρια του χωριού Παλαιομέτοχο, με στοιχεία Φ/Σχ. 29/23, τεμ. 636. Η προτεινόμενη ανάπτυξη βρίσκεται σε απόσταση 2 km νοτιοδυτικά της κοινότητας Παλιομετόχου και σε απόσταση περίπου 1,5 km από την πιο κοντινή οικιστική ζώνη της κοινότητας Παλιομετόχου. Περιμετρικά της αιτούμενης περιοχής, υπάρχουν καλλιεργήσιμες εκτάσεις, καθώς και στρατόπεδο της Εθνικής Φρουράς σε απόσταση περίπου 800 m και κέντρο ψυχαγωγίας σε απόσταση 500 m

Η περιοχή ανήκει σε ζώνη Γ3 στην οποία γίνεται υπάρχουν άλλα δύο λατομεία αμμοχαλίκων. Εντός του τεμαχίου 636 στην δυτική πλευρά, υπάρχουν δύο μικρά ρυάκια Η προσπέλαση προς τον προτεινόμενο χώρο λατομείου, θα γίνεται από τον δημόσιο δρόμο μέσω της υφιστάμενης διάβασης προς το λατομείο.

Η περιοχή καλλιεργείται με σιτηρά, ενώ είναι πεδινή με λόφους επίπεδης επιφάνειας. Τα είδη χλωρίδας που καταγράφηκαν στην περιοχή είναι, η ελιά, μοσφιλιά, ακακία, μαζήν, θυμάρι κ.α ενώ τα είδη πανίδας που εμφανίζονται στην περιοχή είναι η πέρδικα, ο κουρκουτάς, η σαύρα κ.α

Τα μηχανήματα τα οποία θα χρησιμοποιηθούν θα είναι ένας εκσκαφέας ενώ δεν θα υπάρχουν σπαστήρες ή άλλα μηχανήματα. Αμέσως μετά την εκσκαφή σε βάθος περίπου 15 μέτρων, το υλικό θα φορτώνεται και θα μεταφέρεται εκτός λατομείου, ενώ δεν θα υπάρχουν σωροί αποθήκευσης του υλικού.

Από τις μετρήσεις, υπολογίστηκε ότι αναμένεται να εξορυχθούν περίπου 58000 m³ χαβάρας.

3. Περιγραφή των πιθανών επιπτώσεων που το έργο ενδέχεται να προκαλέσει στο περιβάλλον σύμφωνα με τον αιτητή

Στάδιο κατασκευής:

- Χλωρίδα-πανίδα: Κατά την κατασκευή αναμένεται να υπάρχει μικρός επηρεασμός της χλωρίδας και πανίδας της περιοχής κυρίως για την εξομάλυνση του χώρου. Η περιοχή επίσης καλλιεργείται με σιτηρά.
- Στερεά απόβλητα: Αναμένεται να παραχθούν συνολικά 500 m³ υλικού τα οποία θα αποθηκευθούν και θα χρησιμοποιηθούν για την ανάπλαση του χώρου.
- Υγρά απόβλητα: Δεν αναμένεται να παραχθούν υγρά απόβλητα.
- Αέριοι ρύποι: Κατά την κατασκευή σημαντική πηγή εκπομπής αέριων ρύπων αποτελεί η λειτουργία και διακίνηση των βαρέων οχημάτων και μηχανημάτων.
- Θόρυβος: Η κυριότερη εκπομπή θορύβου θα είναι η λειτουργία των μηχανημάτων για διαμόρφωση του εδάφους και λατόμησης του υλικού.

Στάδιο λειτουργίας:

- Χλωρίδα-πανίδα: Κατά τη λειτουργία θα υπάρχουν αυξημένα επίπεδα θορύβου και διασποράς σκόνης, ωστόσο με την εφαρμογή διαχειριστικών μέτρων αναμένεται να περιοριστούν και να ελαχιστοποιηθούν οι επιπτώσεις σε χλωρίδα-πανίδα
- Στερεά απόβλητα: Δεν θα παράγονται αστικού τύπου απόβλητα
- Υγρά απόβλητα: Δεν θα παράγονται οποιεσδήποτε ποσότητες υγρών αποβλήτων
- Αέριοι ρύποι: Κατά το στάδιο λειτουργίας, θα δημιουργείται σκόνη από τις εργασίες φορτοεκφόρτωσης
- Θόρυβος: Κατά τη λειτουργία κύρια πηγή θορύβου θα αποτελεί η λειτουργία του φορτωτή και οι εργασίες λατόμησης.

4. Περιγραφή των μέτρων που προβλέπονται για να αποτραπούν, προληφθούν ή μετριαστούν επιπτώσεις στο περιβάλλον σύμφωνα με την Έκθεση

Τα μέτρα αντιμετώπισης των επιπτώσεων τα οποία προτείνονται στο έντυπο πληροφοριών είναι τα εξής:

- Σκόνη: Η συστηματική διαβροχή των χωμάτινων δρόμων και πλατειών του λατομείου, η κατάβρεξη και συντήρηση του δρόμου προσπέλασης κατά την μεταφορά του υλικού.
- Μορφολογία: Τα μέτρα αντιμετώπισης των γεωμεταβολών τα οποία προτείνονται είναι τα εξής: ελαχιστοποίηση των επεμβάσεων, σταδιακή αποκατάσταση και αναβάθμιση του φυσικού τοπίου, ορθή επιλογή διάταξης των εργασιών, διαμόρφωση των χώρων, δεντροφυτεύσεις.
- Θόρυβος: Τα μέτρα για αντιμετώπιση της ηχορύπανσης είναι να γίνεται τακτική συντήρηση των μηχανημάτων και χρήση ωτοασπίδων από το προσωπικό.

5. Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση

Δεν εφαρμόζεται λόγω του ότι η εν λόγω αίτηση δεν βρίσκεται εντός προστατευόμενης περιοχής του Δικτύου Natura 2000.

6. Διαβουλεύσεις

Υπουργείο Άμυνας: Τοποθετήθηκε θετικά για το εν λόγω θέμα

Τμήμα Γεωργίας: Τοποθετήθηκε θετικά για το εν λόγω θέμα

Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων: Τοποθετήθηκε θετικά για το εν λόγω θέμα

7. Θέση Περιβαλλοντικής Αρχής

Η Περιβαλλοντική Αρχή, κατά τη διαμόρφωση της θέσης της, έλαβε υπόψη τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν με βάση το άρθρο 23 του Νόμου Περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμο Ν.127(Ι)/2018, καθώς και τα κριτήρια του Τέταρτου Παραρτήματος του εν λόγω Νόμου και δε φέρει ένσταση στην κατασκευή του έργου υπό τους όρους / προϋποθέσεις που αναφέρονται στο Παράρτημα που επισυνάπτεται.

Μήνα Πατσαλίδου
για Διευθυντή Τμήματος Περιβάλλοντος
Περιβαλλοντική Αρχή
10 Αυγούστου 2020

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Χορήγηση άδειας προνομίου λατομείου ιδιοκτησία της εταιρείας "Δ.Μ. ΚΚΑΦΑΣ ΛΤΔ" στην κοινότητα Παλαιομέτοχο της επαρχίας Λευκωσίας

Αρ. Αίτησης Πολεοδομικής Άδειας: ΛΕΥ/1677/2019

ΟΡΟΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ

1. Να γίνει οριοθέτηση του χώρου λατόμησης καθ' όλη τη διάρκεια λειτουργίας του λατομείου κατά τρόπο μόνιμο και που να επιτρέπει τον έλεγχο τήρησης των περιβαλλοντικών όρων.
2. Να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για την καταστολή της σκόνης και συγκεκριμένα:
 - Να καταρτιστεί κατάλληλο σχέδιο δρομολογίων οχημάτων ώστε αυτά να ελαχιστοποιηθούν με στόχο την κατά το δυνατό μικρότερη έκλυση αέριων ρύπων και σκόνης.
 - Τα οχήματα μεταφοράς να διατηρούν χαμηλές ταχύτητες κίνησης (~10 km/h) στους χωμάτινους δρόμους.
 - Κατά τη μεταφορά χύδην υλικών από / προς το εργοτάξιο να αποφεύγεται η υπερπλήρωση των φορτηγών οχημάτων μεταφοράς και το φορτίο να είναι σκεπασμένο.
 - Να γίνεται διαβροχή όταν και όπου απαιτείται και ιδιαίτερα στους χώρους όπου διεξάγονται χωματοουργικές εργασίες και στους διαδρόμους κίνησης των οχημάτων του εργοταξίου.
 - Όταν απαιτείται να γίνεται διαβροχή και των θαλάμων αποθήκευσης αδρανών υλικών για την αποφυγή δημιουργίας σκόνης και εφόσον επικρατεί άνεμος ισχυρότερος των 4 Beaufort, να καλύπτονται οι σωροί με φύλλα πλαστικού.
 - Αποφυγή διεξαγωγής χωματοουργικών εργασιών κατά τη διάρκεια δυνατών ανέμων.
 - Οι χωματοουργικές εργασίες να αποφεύγονται κατά τη διάρκεια έντονων βροχοπτώσεων για τον περιορισμό τυχόν επιφανειακών απορροών επιβαρημένων με αιωρούμενα σωματίδια.
 - Μείωση κατά το δυνατόν των αποθέσεων / αποσπάσεων υλικών σε / από σωρούς και η εναπόθεση / απόσπαση υλικών σε και από σωρούς να πραγματοποιείται από το ελάχιστο δυνατό ύψος έτσι ώστε να αποφεύγεται η δημιουργία κονιορτού.
 - Κανένα όχημα μεταφοράς, σκάφος ή κάδος τοποθέτησης αδρανών υλικών δεν πρέπει να περιέχει υλικό μετά το πέρας των ημερήσιων εργασιών.
3. Να λαμβάνονται όλα τα δυνατά μέτρα ελαχιστοποίησης του θορύβου, όπως:
 - Χρήση νέων μοντέλων μηχανημάτων και οχημάτων.
 - Τακτική συντήρηση και λειτουργία όλων των μηχανημάτων / οχημάτων.
 - Χρησιμοποίηση αντιδονητικών βάσεων και αποσβεστών στα πλαίσια των μηχανών.
 - Χρήση σιγαστήρων, πλευρικών παραπτετασμάτων και ηχομονωτικών περιβλημάτων όπου είναι δυνατόν.
 - Τήρηση του ωραρίου εργασίας.

- Τα μηχανήματα του έργου θα πρέπει να τοποθετούνται όπου είναι δυνατόν μακριά από άλλες αναπτύξεις.
 - Σωστός προγραμματισμός των εργασιών ώστε να αποφεύγεται κατά το δυνατόν η συγκέντρωση και η ταυτόχρονη λειτουργία πολλών μηχανημάτων στο έργο.
4. Να χρησιμοποιηθεί το υφιστάμενο δίκτυο. Να μη δημιουργηθεί νέο οδικό δίκτυο και να μη γίνει καμία αναβάθμιση ή ασφαλτόστρωση του υφιστάμενου.
 5. Τα μηχανήματα, φορητά και άλλα συναφή που σχετίζονται με τις εργασίες λατόμησης να περιοριστούν στον αιτούμενο χώρο και σε καμία περίπτωση εκτός αυτού.
 6. Τα άχρηστα υλικά εξόρυξης να τοποθετούνται μόνο εντός των ορίων του χώρου προνομίου που θα εγκριθεί η λατόμηση.
 7. Να μην υπάρχει ανεξέλεγκτη απόρριψη άχρηστων αντικειμένων ή αποβλήτων στον περιβάλλοντα χώρο εντός και εκτός του χώρου λατόμησης.
 8. Να γίνεται τακτική συντήρηση και έλεγχος όλων των μηχανημάτων και οχημάτων ώστε να αποφεύγεται ατελής καύση και αυξημένες εκπομπές αέριων ρύπων.
 9. Να τηρούνται οι πρόνοιες των περί ελέγχου της ρύπανσης της ατμόσφαιρας (μη αδειοδοτούμενες εγκαταστάσεις) κανονισμών του 2004 έως 2015.
 10. Οποιαδήποτε απόβλητα από τη λειτουργία του έργου (π.χ. μεταχειρισμένα μηχανέλαια, ελαστικά, στερεά απόβλητα) να διαχωρίζονται και να αποθηκεύονται προσωρινά σε ξεχωριστούς, ειδικά διαμορφωμένους, χώρους για αποθήκευση με κατάλληλη σήμανση και να παραδίδονται σε αδειοδοτημένες μονάδες διαχείρισης σύμφωνα με τους Περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 (Αρ. 185(Ι)/2011) έως 2016 [ιστοσελίδα Τμήματος Περιβάλλοντος – www.moa.gov.cy/environment, στη διαδρομή Διεθνείς Συμβάσεις, Ευρωπαϊκό κερτημένο, Εθνική Νομοθεσία/Διαχείριση Αποβλήτων]..
 11. Απαγορεύεται η απόρριψη, εναπόθεση ή διάθεση στο έδαφος ή/και το υπέδαφος ή στα επιφανειακά, υπόγεια ή παράκτια νερά οποιασδήποτε ουσίας, η οποία ρυπαίνει ή τείνει να ρυπάνει τα νερά και το έδαφος σύμφωνα με τους περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμους του 2002 μέχρι 2013.
 12. Απαγορεύεται η απόρριψη ή καύση απορριμμάτων, αποβλήτων συσκευασιών ή άχρηστου εξοπλισμού μέσα στο χώρο του λατομείου ούτε αυτά να θάβονται μαζί με τα μπάζα κατά την επαναφορά του τοπίου.
 13. Κατά τη διάρκεια λειτουργία του έργου θα πρέπει να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα ασφαλείας των εργαζομένων.
 14. Να ληφθούν δεσμευτικές πρόνοιες για σταδιακή και πλήρη αποκατάσταση του χώρου με το πέρας της λειτουργίας του λατομείου, με συγκεκριμένους όρους που θα καθοριστούν βάσει των απόψεων των αρμοδίων αρχών.

15. Ο κύριος του έργου υποχρεούται με τον τερματισμό της λειτουργίας των εγκαταστάσεων να διασφαλίσει ότι θα αποκαταστήσει κάθε ζημιά που ενδεχομένως έχει προκληθεί στο περιβάλλον από τη λειτουργία τους.

16. Η αποκατάσταση του χώρου πρέπει να περιλαμβάνει την κατάλληλη διαμόρφωση του ανάγλυφου (μερική ή ολική επιχωμάτωση του λατομικού χώρου) και ήπιας μορφής βαθμίδες για παρεμπόδιση της διάβρωσης.

17. Η δημιουργία αναβαθμίδων να γίνει με ικανού πάχους εδαφικό υλικό, με σκοπό την αποκατάσταση και προετοιμασία των επιφανειών για την εγκατάσταση (α) βλάστησης με φύτευση ή/και σπορά από αυτοφυή είδη τοπικής χλωρίδας και (β) υποδομής για τη συντήρησή της βλάστησης (δίκτυο άρδευσης κλπ).

18. Με την αποπεράτωση της λειτουργίας του λατομείου τυχόν σωροί από άχρηστα εξορυκτικά υλικά (μπάζα) θα πρέπει να ισοπεδωθούν χωρίς να δημιουργούνται έντονα ανώμαλες επιφάνειες.

19. Οποιαδήποτε απόβλητα από την αποξήλωση/αποκατάσταση του έργου να διαχωρίζονται και να μεταφέρονται σε ξεχωριστούς, ειδικά διαμορφωμένους, χώρους για αποθήκευση με την κατάλληλη σήμανση και να παραδίδονται σε αδειοδοτημένες μονάδες διαχείρισης σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2016.

20. Σε περίπτωση κατά την οποία τα μπάζα του λατομείου δε χρησιμοποιηθούν για την αποκατάσταση του χώρου λατόμευσης εντός τριών ετών, τότε ο χώρος απόθεσης τους θα θεωρηθεί εγκατάσταση εξορυκτικών αποβλήτων με βάση τον περί Διαχείρισης των Αποβλήτων της Εξορυκτικής Βιομηχανίας Νόμο (Ν.82(Ι)/2009) και θα πρέπει να τηρηθούν όλες οι πρόνοιες του προαναφερθέντα νόμου που καλύπτουν τη συγκεκριμένη εγκατάσταση.

21. Να παραμείνουν ανεπηρέαστα όλα τα υδατορέματα της περιοχής από τις εργασίες λατόμησης με ζώνη προστασίας 3 μέτρων ένθεν και ένθεν, εντός της οποίας δεν επιτρέπεται καμία εκχέρσωση, εκσκαφή και επιχωμάτωση

**ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2020**